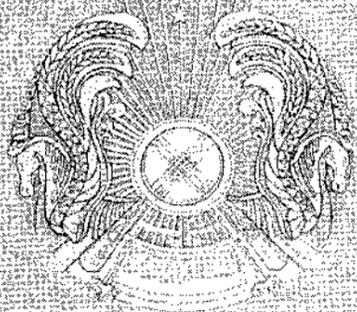

Аманбаев

ЖУРНАЛ

№46 (5076) сенбі,
15 қараша 2008 жылы

Құрметті село еңбеккерлері!

Біздің еліміздің экономикасында ауыл шаруашылығының ролі зор. Ол әл-ауқаттың негізі, мемлекеттің азық-түлік қауіпсіздігінің кепілдігі болып қала береді. Сол себепті қалыптасқан дәстүр бойынша, қарашаның үшінші жексенбісінде село еңбеккерлері, агроөнеркәсіп кешенінің барлық жұмысшылары өздерінің кәсіби мерекесі – ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің күнін атап өтеді. Біздің тынымсыз еңбек етіп, дастарқаннан ас көтпеу үшін жұмыс істейтін әр түрлі кәсіптің адамдарына құрмет көрсетеміз.

Ауыл шаруашылығы жылын селолықтар жақсы нәтижемен аяқтап отыр. Бұған ел Президенті Н.Назарбаевтың бастамасымен іске асырылып жатқан бағдарламалар, ауыл шаруашылығын нығайтып, селоның әлеуметтік саласын жақсартуда атқарылып жатқан істер ықпал еткені сөзсіз.

Биылғы жылдың қуаңшылығына қарамастан диқандар 142 мың тонна астық жинап алды. Бұл дегеніміз болашақ егінге қажетті тұқымды толық жинап алып, арзан бағамен тұрғындарға нан сату үшін тұрақтандыру астық қорын құруға мүмкіндік берді. Сонымен бірге мемлекеттік ресурсқа қажетті астық та сатылды.

Осының барлығы аудандағы ауыл шаруашылығы өрге басып, агроөнеркәсіп кешені тұрақты даму кезеңіне көшкенін көрсетеді.

Құрметті селолық және агроөнеркәсіп кешенінің барлық қызметкерлері! Сіздерді ауыл шаруашылық қызметкерлері күнімен – байлық пен бәреке мерекесімен құттықтаймыз. Сіздерге және сіздердің туыстарыңызға зор денсаулық, бақыт пен байлық, болашақта тамаша табыстар тілейміз.

Нұра ауданының әкімі **С.Шайдаров**
Аудандық Мәслихат хатшысы **Е.Тұранов**

Уважаемые труженики села!

Велика роль сельского хозяйства в экономике нашей страны. Ведь оно было и остается основой благосостояния, гарантом продовольственной безопасности государства. И потому по установившейся традиции в третье воскресенье ноября, когда труженики села; все работники агропромышленного комплекса отмечают свой профессиональный праздник – День работников сельского хозяйства, мы отдаем дань уважения людям самых разных профессий, которые, не покладая рук, работают для того, чтобы наш дастархан никогда не иссякал.

Сельскохозяйственный год сельчане района завершили с хорошими результатами. И этому, безусловно, способствовала реализация программ, разработанных по инициативе Президента страны Нурсултана Абишевича Назарбаева и направленных на развитие сельского хозяйства, укрепление экономики и социальной сферы села, повышение уровня жизни сельчан.

Несмотря на неблагоприятные погодные условия хлеборобы собрали 142 тысяч тонн зерновых. Это дало возможность в полной потребности засыпать семена под урожай будущего года, создать стабилизационный зерновой фонд для обеспечения населения хлебом по доступным ценам, а также продать в государственные ресурсы необходимое количество зерна.

Все это говорит о том, что сельское хозяйство района находится на подъеме, а агропромышленный комплекс переходит к этапу устойчивого развития.

Дорогие сельчане и все работники агропромышленного комплекса! Поздравляем вас с Днем работников сельского хозяйства – праздником достатка и изобилия. Желаем вам и вашему близким здоровья, счастья, благополучия и новых замечательных достижений в будущем.

Аким Нуринаского района **С.Шайдаров**
Секретарь районного Мәслихата **Е.Тұранов**

Құрметті қаржыгерлер!

1993 жылғы 15 қарашада Тәуелсіз Қазақстанның тарихында жаңа беттер ашылды. Ел Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың Жарлығымен айналымға ұлттық валюта – теңге енгізілді.

Егеменді елдің міндетті символдарының бірі ретінде ұлттық валютаның енгізілуі, әрине қоғам өміріндегі маңызды оқиға болды. Бұл дегеніміз Қазақстан Республикасы езінің дербес даму жолына шықты деген сөз.

Елімізде аз уақыттың ішінде іс жүзінде өзіндік қаржылық жүйе, банктер және басқадай құрылымдар пайда болды. Ол мемлекет басшысының бастамасымен және басшылығымен жүргізіліп жатқан серпінді дамушы және тұрақты реформаның бірі болып, халықаралық сарапшылардан жоғары баға алды. Бүгінде Қазақстанның қаржы органдары халықтың игілігі үшін, біздің балаларымыз бен немерелеріміздің болашағы үшін жұмыс жасап, ал теңге өдеттегідей тұрақты валюта болып қалды.

Біздің Елбасымыздың Жолдауында қаржылық сектордың орны ерекше және жаңа жағдайда қаржы жүйесінің бәсекеге қабілетті әрі тұрақты жағдайда болуы атап өтілді. Оның шешілуімен еліміздің әлемдегі экономикаға табысты кірігуі, халықаралық маңыздыдағы серпінді жобаларды іске асыру, қаржы рыногының тұрақтылығын қамтамасыз ету, экономикалық өсуге ынталандыру мәселелері байланысты болды.

Сөз жоқ, мемлекет басшысы қойған міндеттерді іске асыруда Нұра ауданының барлық қаржы органдары үлкен үлес қосып келеді. Мұнда тәжірбиелі, өз ісіне берілген жоғары кәсіби мамандар қызмет істейді. Біздің экономикамыз жылдан-жылға қарқынды дамып келеді. Алдағы уақытта да осы тұрғыдан көрінетіндеріңізге сенемін. Сіздерді осы бір тамаша мереке – Ұлттық Валюта күнімен (қаржыгерлер күнімен) шын жүректен құттықтаймыз.

Сіздерге және сіздердің туыстарыңызға зор денсаулық, бақыт пен байлық, еңбекте одан әрі табыстар тілейміз.

Нұра ауданының әкімі **С. Шайдаров,**
Аудандық Мәслихат хатшысы **Е.Тұранов.**

Құрметті ауыл еңбеккерлері!

Сіздерді кәсіби мерекелеріңіз- ауыл шаруашылығы қызметкерлері күнімен шын жүректен құттықтаймын.

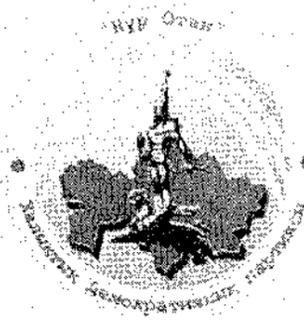
Ауыл шаруашылығы экономиканың маңызды саласы ғана емес, біздің облысымыздың жалпы мемлекетіміздің тиімді және серпінді дамуын анықтайтын факторлардың бірі. Ауыл шаруашылығы еңбеккерлерінің тынымсыз еңбегі еліміздің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, халықтың әл-ауқатының артуына ықпал етеді.

Құрметті селолықтар! Сіздерге және туыстарыңызға зор денсаулық, отбасылық бәреке мен бақыт тілеймін.

Қазақстан Республикасының одан әрі гүлденуіне еңбек етіп, табыстарға жете беруіңізге тілектеспін.

Аса құрметпен, облыстық Мәслихат депутаты, хатшысы **Б.Жұмабеков.**

Бірлесіп жеңеміз

Өткен аптада «Нұр Отан» ХДП-сы төрағасы, Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың Кеңестің кеңейтілген сессиясында сөйлеген сөзінде коррупцияға он мерте соққы тапсырмасын, партияның сайлауалды туғынамасын іске асырудағы коррупцияны құртуға арналған мәселелерді, «ҚАРСЫ» антикоррупциялық жастар қозғалысының қорытындысын шығару үшін Республикамыздың түкпір-түкпірінде облыстық коррупцияға қарсы конференция болып өтіп, ал 6-шы қараша күні Астана қаласында Елбасының қатысуымен республикалық конференция өткізілді. «НұрОтан» ХДП-сы Қарағанды облыстық филиалында да осындай іс-шара өткізіліп, аталған шараға Нұра ауданы атынан да делегация барған болатын. Делегацияның аудандық мәслихат хатшысы Е.Тұранов, аудандық партия төрағасының бірінші орынбасары Д.Баянов басқарып және партияның бейсенді мүшелері Д. Намысов, Г.Прокон, атқарушы хатшы Түсіпов Б.К барып қайтқан болатын. Конференцияда әр филиал жанынан құрылған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес

кеңестерінің қорытындысы шығарылды. Алғашқы сөз кезегін сөйлеген облыс әкімі, облыстық партия филиалының төрағасы Нұрлан Нығматулин жемқорлыққа қарсы күресте алдағы уақытта бармақ басты көз қыстылыққа жол берілмейтіндігін, қандай да бір мекеме мен ұйымда жемқорлық фактісі тіркөлсе сол жемқормен қатар мекеме басшысы да Заң алдында жауапқа тартатындығын қадап тұрып айтты. Бұдан кейін сөз алған облыстық «НұрОтан» ХДП-сы жанын құрылған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес кеңестің төрағасы, Қарағанды Экономикалық Университетінің ректоры Аймағамбетов Ерқара Балқара ұлы, облыстық прокурор А. Аманбаев, ұйымдасқан экономикалық сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес департаментінің директоры Ж.Ешмағамбетов, Орталық Қазақстан кәсіпкерлер Ассоциациясының президенті Досқенов Т.Д, әділет департаментінің директоры Мейрамбеков С.Т т.б көптеген заң саласында қызмет атқарып, жемқорлықпен күресіп жүрген азаматтар сөз сөйлеп, өз ойларын ортаға салды. Олар өз сөздерінде «НұрОтан» ұйыты болған бастамаға ат салысып, күрес жүргізетіндіктерін айтып, кеңестер өз жұмыстарын бастағалы бері жемқорлықтың сәл де болса азайғандықтарын тілге тиек етті. Конференция соңында облыстық партия филиалы төрағасының бірінші орынбасары Қалышев Қанат Тойшыбекулы көпшілікке жария еткен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің облыс тұрғындарына арналған үндеуі қабылданды.

Б.Түсіпов,
«Нұр Отан» ХДП-ның «Жас Отан» жастар қанатының атқарушы хатшысы

Қурамын стабилді еткім

Вызовы преодолити

Выступление Главы государства Н.А. Назарбаева 13 октября на расширенном заседании Правительства, думаю, не оставило равнодушным никого из нас. И предложенные им стабилизационные меры по смягчению последствий финансового кризиса в Казахстане своевременны и конкретны.

Как отметил уже в докладе Серик Жаманкулович, в реализации стабилизационной программы важная роль отводится сельхозтоваропроизводителям. Для нас, представителей сельхозформирований, это не явилось неожиданностью. Мы всегда ощущаем весомую поддержку со стороны государства. ТОО «Пржевальский», которое я возглавляю, в 2008 году получило субсидии из республиканского и областного бюджета в размере 29 млн. тенге на посев зерновых и субсидирование стоимости семян первой репродукции. Для обеспечения стабильной экономической и социальной ситуации в районе и области ТОО «Пржевальский», являясь крупным зерноводческим хозяйством, одним из учредителей сельского кредитного товарищества ТОО «Нұра-Астық», получает стабильный высокий урожай зерновых культур. В целях диверсификации экономики с 2006 года имеет статус семеноводческого хозяйства и ежегодно заготавливает до 3000 тонн высокопродуктивных зерновых культур.

Дальнейшая наша задача - путем кооперации перейти на глубокую переработку зерновых культур и внедрение влагосберегающей технологии по снижению себестоимости продукции. В целях повышения продуктивности скота индивидуального сектора за счет средств хозяйства выкуплены племенные осеменители. Большое внимание уделяется внедрению новой техники и технологии для возделывания зерновых культур. За последние 3 года на эти цели вложено инвестиции в основной капитал в сумме 356 млн. тенге. Приобретены по лизингу 2 посевных комплекса «Биоллер-Верстали», 9 комбайнов, культиватор «Лимкен», за счет собственных средств - 9 зерноуборочных комбайна «Енисей», трактор МТЗ-82 и другая сельскохозяйственная техника. В результате внедрения новой техники отмечается снижение себестоимости конечной продукции.

Мы можем с гордостью заявить, что и наше хозяйство приняло участие в формировании стабилизационного фонда области по сдерживанию цен на хлеб. Удельный вес ТОО «Пржевальский» в районе составил 24,2 % (3900 т.), в области – 11,1 %. По обеспечению продовольственной безопасности и формирования нормативного продовольственного запаса муки из урожая 2008 года заключен меморандум с акимом с. Пржевальское по поставке муки в количестве 68 тонн по цене ниже 20 % сложившейся рыночной стоимости. Кроме этого заключен меморандум между ТОО и акимом района по поставке зерна в количестве 150 тонн для обеспечения мукой первого сорта пос. Киевка.

Считаю, что Президентом страны своевременно поручено Правительству увеличение финансовой поддержки малого и среднего бизнеса. Поддерживая и понимая важность данного вопроса, я, как руководитель хозяйствующего субъекта, планирую предоставить беспроцентный товарный кредит в поддержку 3-х крестьянских хозяйств в виде горючего, семян на посев зерновых культур с возвращением через год после уборки урожая. Это даст возможность роста дохода и занятости сельчан, хотя мы и сегодня можем отметить рост доходов на селе. Все это стало возможным благодаря всесторонней и системной поддержке государства. Поэтому и мы в рамках социального партнерства активно принимаем участие в развитии социальной сферы. В последние годы хозяйственным способом построен спортзал, приобретены спортивные снасти, мебель для двенадцати классных кабинетов и переданы на баланс средней школы. Ежегодно на ремонт СВА и благоустройство школы выделяется около 150 тысяч тенге. Через наше ТОО восстановлены 2 квартиры для молодых учителей. Стало традицией оказывать новобрачным материальную помощь по 20 тыс. тенге. Пенсионерам и инвалидам выдается сено и зернофураж со скидкой 40% льготной цены. Долгожителям, кому за 70 лет, ежегодно за счет хозяйства выдается уголь или сено по потребности. Пекарное хозяйство работает круглый год, стоимость одной булки хлеба на 20% ниже, чем в других хозяйствах. Установлена 50% льгота на вывозку мусора.

В заключение хочу призвать участников актива поддержать выступление Главы государства и со своей стороны принять все меры для того, чтобы не попасть под жернова мирового кризиса.

Б.ТАТТЫБАЕВ,
директор ТОО «Пржевальское»

21 ноября 2008 г. с 14.00 в конференц-зале районного филиала НДП «НұрОтан» проводит прием секретарь областного маслихата Бейсембай Куанышевич Жумабеков.

Шайдаров

Выступление акима района С.Шайдарова на районном активе, по обсуждению задач, поставленных Президентом страны на расширенном заседании Правительства 13 октября 2008 года

Уважаемые участники актива!

На сегодняшнем активе мы обсудим главные задачи, поставленные Президентом страны Н.А.Назарбаевым на расширенном заседании Правительства 13 октября текущего года по вопросу стабилизации экономики страны в условиях мирового кризиса. Глава государства показал правильность ранее принятых руководством Казахстана ряда экономических шагов, реализация которых позволит преодолеть трудности и еще больше укрепить позиции Казахстана на мировой арене. Анализируя выступление можно сделать вывод, что наша страна оказалась наиболее подготовленной встретить самые сложные экономические вызовы.

«Новые условия, подчеркнул Глава государства, требуют от государства принятия быстрых продуманных мер». Это напрямую относится к предложенным им стабилизационным мерам по смягчению последствий финансового кризиса в Казахстане по трем направлениям: обеспечение макроэкономической стабильности, социальное благополучие казахстанцев и модернизация экономики.

В целях решения этих задач под руководством акима области Н.З.Нигматулина состоялось собрание актива по реализации поручений Президента страны, на котором детально рассмотрены пути их выполнения. Это прежде всего поддержка малого и среднего бизнеса, открытие новых производств и создание дополнительных рабочих мест, чтобы не допустить безработицы.

В области разработана комплексная программа антикризисных мер, которая носит упреждающий характер.

Учитывая, что кризис коснется экономики всех районов области, акимом области дано поручение с участием актива района обсудить антикризисные меры, которые должны быть направлены не только на сохранение, но и достижение роста экономики района.

Для принятия антикризисных мер у нас есть все предпосылки, о чем свидетельствуют основные показатели развития района по итогам 9-ти месяцев. Объем промышленной продукции составил 16325 млн. тенге, или 244% к плану и 240,1% к соответствующему периоду прошлого года. Произведено валовой продукции сельского хозяйства 3047,6 млн. тенге, или 132,8% к соответствующему периоду прошлого года. Объем произведенной продукции субъектами малого бизнеса составил 995,2 млн. тенге, или 124,9% к плану и 110,6% к соответствующему периоду 2007 года. Вложено инвестиций в основной капитал 3724,3 млн. тенге, т.е. в сравнении с аналогичным периодом прошлого года произошел рост на 51,5%. В бюджет района поступило налогов и других обязательных платежей 250,8 млн. тенге, что составило 119,8% к аналогичному периоду прошлого года. Сверх плана поступило 19,3 млн. тенге. Нами будут приняты все меры по успешному завершению года и выполнению планов по объему производства промышленной продукции и производству валовой продукции сельского хозяйства, а также будет обеспечено полное поступление запланированных доходов в бюджет района.

В нашем районе также как и по всей области были приняты меры по сдерживанию инфляции. Благодаря меморандуму с оптовыми поставщиками муки и местными предпринимателями по недопущению необоснованного роста цен на основные продукты питания достигнута стабилизация цен на хлеб, муку, сахар, растительное масло, овощи и другие основные продукты питания. В этих целях также проводятся ярмарки «Ауыл-береке». Знаковым остается вопрос продовольственной безопасности. Существенную роль в стабильном удовлетворении потребностей внутреннего рынка продуктами питания играют стабилизационные фонды, созданные по социально значимым видам товаров. Наши сельхозформирования приняли активное участие в формировании стабилизационного фонда области по сдерживанию цен на хлеб. Удельный вес района в стабилизационном фонде области составил 46 % или 16 089 тонн зерна. Была достигнута договоренность по тарифам на электроэнергию для субъектов малого бизнеса по производству хлеба. В то же время местные исполнительные органы должны реагировать на повышение тарифов на электроэнергию. Отделу ЖКЖ необходимо отслеживать составляющую тарифа, достоверность проведения работ капитального характера, текущего ремонта в объемах, заложенных в тарифе электросетевой компании. Для этого необходимо выйти с предложением в антимонопольное ведомство о необходимости подтверждения исполнительными органами достоверности выполненных работ, что дало бы возможность уменьшить нормативные потери в сетях, а также улучшение технического состояния энергосистемы района. Нам надо также добиваться от компании принятия инвестиционных тарифов.

Перед нами поставлена задача работать на опережение, заранее предотвращая возможные негативные последствия мирового кризиса. В связи с этим в рамках областной программы антикризисных мер на 2009-2010 годы поручаю аппарату акима района, отделу экономики и бюджетного планирования отработать по району антикризисный план мероприятий до 20 ноября текущего года. При этом призываю участников актива, представителей реального сектора экономики принять участие в разработке антикризисного плана, активизировать свою гражданскую позицию.

Кто, как не вы, знаете экономику и потенциал района. Если у вас, уважаемые участники актива, будут конкретные предложения, мы готовы принять и рассмотреть их для включения в Районный план антикризисных мероприятий. Среди задач, поставленных Главой государства, одной из из важнейших названо обеспечение устойчивости финансового сектора страны. Это первое поручение. Правительством и Нацбанком страны по поручению Президента уже приняты беспрецедентные меры по выделению в 2009-2011 годах из Национального фонда Казахстана до 10 млрд. долларов для оживления финансовой системы и стимулирования реального сектора экономики. Безусловно, что инициативное Главы государства уполномоченное гарантированное вкладом от 700 тысяч до 5 млн. тенге вызывает большое доверие у нас как к банкам, так и государству. В связи с этим, предполагается, что возрастут депозиты юридических и физических лиц в банках.

Кризисы, как правило, сопровождают спадом деловой активности, объемов производства, что неизбежно приводит к сокращению занятости населения, снижению жизненного уровня.

Второе поручение, которое Глава государства дал Правительству и акимам областей, - в рамках стабилизационной программы продумать меры по повышению доходов и занятости населения через реализацию различных дополнительных инвестиционных и региональных программ. И хотя в результате принятых мер в районе ситуация по расчетному уровню безработицы остается на одном уровне - 3,9% - мы отчетливо понимаем, что нам необходимо принять на районном уровне дополнительные меры для обеспечения занятости населения.

Поэтому поручаю начальникам отделов занятости и социальных программ, экономики и бюджетного планирования, предпринимательства и промышленности, сельского хозяйства внести в программы развития соответствующие изменения и дополнения, направленные на повышение продуктивной занятости. Для этого необходимо изучить рынок труда.

Отделу занятости совместно с инспектором по труду и отделом предпринимательства проводить мониторинг заключаемых трудовых договоров, определять квоту по трудовым ресурсам и проводить работу по перекалфикации рабочих, востребованных на рынке труда по всем видам лицензируемой деятельности и вакантным местам в госорганах и госпредприятиях.

Как отмечалось на заседании Правительства, еще одним источником роста занятости в экономике и повышения деловой активности должно стать и использование средств национальных компаний и государственных органов для размещения заказов на отечественных предприятиях. И поэтому в третьем поручении Главы государства определена необходимость беспрецедентных мер по поддержке отечественных предприятий, субъектов малого и среднего бизнеса. При этом финансовая поддержка должна быть увязана с размещением заказов государства. Такая работа по области уже проводится. В нашем районе в текущем году из общего объема государственных закупок 630,4 млн. тенге участие субъектов малого бизнеса составляет 87%. Из них доля субъектов малого бизнеса составляет 27%.

Поручаю отделу предпринимательства в дальнейшем продолжить работу по лицензированию предпринимателями нашего района на строительную и другие виды деятельности. Продолжая консультативно-разъяснительную работу субъектам малого бизнеса по данному направлению явится рейтинговой оценкой отдела.

Приоритетная задача программы стабилизации - это открытие новых производств и дальнейшее развитие малого и среднего бизнеса. Параллельно в рамках стабилизационной программы нужно расширить финансовую поддержку малого и среднего бизнеса, говорится в четвертом поручении Президента страны. В области уже предприняты шаги в этом направлении, в частности, через реализацию программы кредитования выделены из средств местного бюджета 3 миллиарда 200 миллионов тенге, в том числе 2 миллиарда через фонд «Далю». При этом 1 миллиард 200 миллионов тенге уже получили 30 сельских товаропроизводителей области. Из пяти проектов, представленных от нашего района, одобрены два проекта, допущен к кредитованию только один проект, второй - отключен по причине отсутствия залога. В дальнейшем рейтинг акимов будет оцениваться по числу реализованных бизнес-проектов через финансовые институты. Товаропроизводителям следует активизироваться, а акимам необходимо проводить работу по их привлечению к участию в бизнес-проектах.

Отделу предпринимательства, отделу сельского хозяйства необходимо усилить работу по подготовке и продвижению проектов для кредитования субъектов малого и среднего бизнеса, проводить системную информационно-разъяснительную работу среди населения по вопросам кредитования.

Пятое поручение Главы государства связано с проективной инвестиционной политикой. Уделено большое внимание привлечению инвестиций в экономику, и представлению налоговых преференций в несырьевой сектор. Как отметил Нурсултан Абишевич Назарбаев, снижение мирового спроса на продукцию горно-металлургического комплекса уже затронуло ряд наших

промышленных предприятий. В Карагандинской области это, прежде всего, относится к компании «Арселор Миттал Темиртау» и корпорации «Казахмыс».

Исходя из этого, аким области поручил акимам городов и районов заключить с системообразующими предприятиями регионов меморандумы о социальном партнерстве. На сегодняшний день нами ведется работа с предприятием АО «Шубарколькомир» по заключению меморандума о взаимном сотрудничестве по вопросам стабилизации производственных процессов и социальной защиты работников. В тоже время вокруг этих предприятий есть возможность открыть сопутствующий бизнес представителям малого предпринимательства.

Говоря о неиспользованных возможностях в экономике, Глава государства особое внимание уделил развитию энергетики, химической промышленности, сельского хозяйства. С этими отраслями связано шестое поручение.

В реализации Стабилизационной программы важная роль отводится сельхозтоваропроизводителям. В рамках Региональной программы устойчивого развития агропромышленного комплекса на 2006 - 2010 годы им всегда оказывается весомая поддержка со стороны государства в виде субсидий из республиканского бюджета на лосев зерновых и субсидирование кормовой базы на повышение продуктивности животноводства. По нашему району в текущем году освоено финансовых средств на сумму 762,1 млн. тенге, в том числе через институты АО НацХолдинг «КазАгро» 314,0 млн. тенге. В рамках модернизации экономики рассматривается законопроект по выделению субсидий тем, кто занимается интенсивными технологиями и поставяет сырье отечественным переработчикам.

В новом налоговом кодексе сохраняются налоговые преференции для сельхозтоваропроизводителей. Это позволяет им не только стабильно развивать сельское хозяйство, но и обзавестись им, как сказал об этом директор ТОО «Кайнар» С.А.Ныгметов на областном активе, принять со своей стороны встречные меры по поддержке политики государства. В рамках социального партнерства наши крупные товаропроизводители активно принимают участие в развитии социальной сферы. За счет них в последние годы построены врачебные амбулатории, спортивные залы, пекарни, мельницы, бюджетные центры, интернаты, квартиры для молодых специалистов. В такой форме проявляется социальная ответственность бизнеса в нашем районе и надеемся, что и в дальнейшем работа по развитию социальной инфраструктуры будет продолжена. А нам, местным исполнительным органам необходимо обеспечить прозрачность предоставления равных возможностей, доступ всем сельхозтоваропроизводителям к основным ресурсам, т.е. земле, и финансовым ресурсам. В этой связи -

Поручаю отделу земельных отношений: отделе сельского хозяйства:

- поставить на учет бесхозяйные земельные угодия и разработать в кратчайшие сроки правила проведения конкурса на выделение земельных участков;

Поручаю отделу сельского хозяйства, акимам сел и поселков:

- принять меры по увеличению продуктивности животноводства, численности поголовья, созданию специализированных хозяйств по производству мясомолочной продукции (путем объединения и укрупнения крестьянских хозяйств);

- узаконить и расширить работу пунктов искусственного осеменения;

- проводить подготовительную работу в свете новых требований для получения в 2009 году кредитов по линии АО НацХолдинг «КазАгро» и государственных субсидий для развития сельского хозяйства;

- принять меры по освоению залежных земель, увеличению площадей озимых культур и посевных площадей зерновых с применением интенсивных технологий;

- совместно с АО «КазАгроМаркетинг» проводить маркетинговые исследования по изучению конъюнктуры рынка сельхозпродукции. И регулярно информировать товаропроизводителей;

- усилить работу по эффективному использованию лхотно-пригодных земель, инициировать претензионно-исковую работу по изъятию неиспользуемых земель, объединению мелких крестьянских хозяйств через передачу в уставной капитал крупных предприятий по долгосрочным договорам аренды земли. Необходимо создать Совет сельхозтоваропроизводителей для рассмотрения вопросов приоритетности экономических направлений, создания фонда залогового имущества.

Весь мир сегодня объединяется, чтобы преодолеть экономический кризис, совместно рассматривает вопросы экономического развития, поэтому и мы на своем микроуровне должны объединиться в решении экономических вопросов района. Тогда мы можем участвовать по всем программам институтов развития и будем привлекательны к кредитным линиям финансовых институтов.

Это даст возможность роста доходов и занятости населения, хотя мы и сегодня можем отметить рост доходов на селе. Доказательством тому является то, что только за последние два года выросли сбережения и депозиты населения района в банках второго уровня в 3,5 раза. Все это стало возможным благодаря всесторонней и системной под-

держке государства.

Нам необходимо провести определенную работу по энергосбережению. Определить энергоёмкость и модернизовать теплоисточники. Необходимо произвести в бюджетных организациях замену старых советских двигателей на современные экономичные, менее энергоёмкие аналоги импортного или отечественного производства, установить приборы учета холодной воды, где у нас появился услугодатель-монополист. Отделу ЖКЖ обеспечить выполнение программы энергосбережения район в установленные сроки. Отделу внутренней политики в соответствии с данной программой - обеспечить проведение информационно-разъяснительной работы среди населения по энергосбережению.

Несмотря на кризисную ситуацию в мировой экономике Глава государства заверил, что будут увеличены заработные платы бюджетников, пенсии, стипендии на 25 % в 2009 - 2010 годах и на 30 % - в 2011 году; и выполнены все его поручения по социальным обязательствам. Об этом говорится в седьмом поручении Главы государства. В этой связи следует отметить выполнение жилищной программы района, проведение реконструкций, капитальных ремонтов социальных объектов в текущем году. Эта же работа будет продолжена и в 2009 году. С учетом всего этого нам и необходимо планировать бюджет района.

В связи с этим отделу экономики и бюджетного планирования, администраторам бюджетным программам поручаю при формировании бюджета 2009 года принять меры по сокращению текущих расходов. Следует предусмотреть средства на социальную помощь и социальное обеспечение, мероприятия по содействию трудоустройства безработных и расходы на образование. В то же время нам стоит задуматься о расширении налоговой базы: если расходы бюджета составляют 1790,1 млн. тенге, то собственные доходы бюджета 314,7 млн. тенге. Необходимо пересмотреть расходы на содержание школ, так как расходы не соответствуют установленным нормативам: отапливается лишняя незанятая площадь. По предварительным расчетам при оптимизации восьми средних и основных школ высвободится около 35 млн. тенге. Поручаю отделу образования дать обоснованное предложение по оптимизации объектов образования, вплоть до изменения объемно-планировочного решения и системы отопления зданий. При проведении капитальных ремонтов школ нужно учесть именно эти вопросы, которые должны быть приоритетными.

В нашем районе в рамках областной Стратегии территориального развития области до 2015 года разработан стратегический план развития до 2015 года. Согласно восьмому поручению Главы государства для выполнения программы «Казахстан-2030» акимом области ставится задача быть активными участниками разработки республиканской программы до 2020 года.

В нашей повседневной работе, среди мер экономического и финансового характера, особое место должно занять информирование населения как о текущем состоянии экономики, так и о том, что делается государством, местными исполнительными органами власти по стабилизации экономики. В связи с этим отделу внутренней политики необходимо:

- разработать районный медиа-план по информационному сопровождению выступлений Главы государства и обеспечить его исполнение.

В своем выступлении Глава государства Нурсултан Абишевич Назарбаев поставил ряд задач, касающихся не только сдерживания негативного влияния мирового экономического кризиса, но и выполнения главной задачи - улучшение благосостояния нашего народа. Думаю, что члены актива, общественность всецело поддержат и одобряют своевременные меры, принимаемые Президентом Нурсултаном Абишевичем Назарбаевым и Правительством по модернизации экономики, обеспечению финансового стабильности, социального благополучия казахстанцев.

Сейчас, в непростое время, требуется слаженная работа всех ветвей власти. В этих мероприятиях должны принять участие представительные, исполнительные органы власти, партия «Нур Отан», общественность, ветераны, молодежь. Главой государства дано поручение партии «Нур Отан» подтянуть работу филиалов на новый уровень, постоянно работать с населением, претворять в жизнь платформу партии.

Необходимо четкое понимание гражданами осуществляемых в стране мер, направленных не только на преодоление последствий глобального кризиса, но и решение стратегических задач по развитию Казахстана.

Поэтому для решения всех этих задач необходимо, прежде всего, гражданская позиция каждого из нас, поддержка самых широких слоев населения, национальное согласие, консолидация всех слоев общества, к чему я всех призываю.

Құрметті активке қатысушылар! Халқымызда «Бақ пен Қыдыр бірлігі мығым елге, берекелі жерге қонады» деген жақсы сөз бар, Біздің Қазақстанымыз сондай ел деп есетеймін. Тек бірлігімізді бұзбай, берекемізден ажырамай, бірауызды бола білейік. Талай сыннан сүріндірмей өткізіп келе жатқан Ел басымызға сенім артып, қиын-қыстау кезде қасынан табыла білейік!

Ертең – ауыл шаруашылық қызметкерлерінің күні Диханның дәулеті - ауданның ырызығы

Жапырақтар сарғайп түскен шақта, Жеміс-жидек уылжып піскен шақта, Қамбаға алтын бидай түскен шақта, Жұрттың көңілі орнына түскен шақта тойланатын қоңыр күздің ең бір айшықты мерекесі ауыл шаруашылық қызметкерлерінің күні. Бейсенбі күні күрделі жөндеуден

еткізілген аудандық Мәдениет үйі өз есігін ауыл еңбеккерлеріне айқара ашты. Жаңа заман талабына сай тұрпат алған Мәдениет үйінде өзінді бір керемет үлкен қаланың зәулім салтанат сарайында отырғандай сезінесің.

Ауыл шаруашылық қызметкерлерінің кәсіби мерекесіне арналған салтанатты жиынға аудан әкімі С.Шайдаров, Мәслихат хатшысы Е.Тұранов, ауыл, кент әкімдері және барлық шаруашылық басшылары мен еңбек озаттары қатысты.

Салтанатты жиында ауыл еңбеккерлерін құттықтау сөз алған аудан әкімінің орынбасары Б.Қосшығұлов, өз сөзінде ауыл шаруашылық жылын қорытындылай келе, былай деді:

- Бүгін біз Сіздермен бірге ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің кәсіби мерекесін салтанатты түрде атап өтуге жиналып отырмыз. Ел басшымыздың тікелей тапсыруымен ауыл шаруашылығын дамыту, өркендету үшін жасалып жатқан ауқымды шаралар жүзеге асуда.

Агроөнеркәсіп саласында орындалып жатқан үлкен істердің негізгі мақсаты ауыл тұрғындарының ел-ауқатын жақсарту, ауыл мен қала тұрғындарының табыстары арасындағы айырмашылықты қысқарту болып табылатындығын айтқан жөн. Осы мақсатты орындаудың бірден-бір жолы агроөнеркәсіп кешенінде өндірілген өнімділік пен рентабельділігін жоғарлату, жаңа технологияларды қолдану, ауылда инфрақұрылымдар салу, өнімдердің ұлттық бәсекеге қабілеттілігін дамыту болып табылады.

Нұра өңірі негізінен облыста, Республикада өзінің жоғарғы сапалы астығымен танымал.

Бүгін осы тойға еңбек ардагерлері, ауыл шаруашылығының еңбеккерлері, аудан халқын нанмен қамтамасыз етіп, Нұраны астықты аймаққа айналдырған адамдар жиналып отырсыздар. Құрметті ауыл шаруашылығы қызметкерлері, Сіздерді аудан әкімдігі атынан осы бір кәсіби мерекелеріңізбен шын жүректен құттықтап, аудан экономикасына қомақты үлес қосудағы және еліміздің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі жігерлі еңбектеріңізге зор табыс тілеймін!

Аудандық әкімдері ауыл шаруашылығына қолайлы жағдайларды қармастан, 141,8 мың тонна алтын астық жинады, орташа әр гектардан 7,2 центнер алып, облыстық

көрсеткіштің 40,2 пайызын құрады. Біз бұл жерде «Парасат», «Құрмет» ордендерінің иегері Георгий Прокоп, «Құрмет» орденінің иегері Сейітжанар Нығметов, аудандық Мәслихат депутаты Ықсан Балтабаев, «Ерен еңбегі үшін» медалінің иегері Қанат Отарбаев жетекшілік ететін «Шахтер», «Қайнар», «Пржевальское», «Отқанжар» шаруашылықтарының ерен еңбектерін мақтаншып атаймыз.

Сонымен қатар біздің аудан шаруашылықтары облыстық тұрақтандыру қорын қалыптастыруға сүбелі үлес қосып, жоспарда қарастырылған 15700 тоннаның орнына 16089 тонна астық тапсырды.

Елбасымыздың Қазақстан халқына Жолдауында көрсетілгендей "Ауыл шаруашылық құрылымдарының негізгі міндеті - ауыл шаруашылығының өнімділігін арттыру, жердің тозуына жол ермеу, су және табиғи ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыру, сонымен қатар ескірген аграрлық технологиялардың қолданылуына тосқауыл қою, ұсақ шаруа қожалықтарының бытыраңқылығын өңсеру мәселелерін күйзеліс түрде шешу" міндеттері қойылған болатын.

Соңғы жылдары аудан шаруашылықтары қазіргі заманғы технологияларды қолданудың арқасында денді дақылдарды жинау өсті. Оған Үкімет тарапынан бөлініп отырған субсидиялардың

көмегі өте зор. Биылғы жылы аудан шаруашылықтары қаржы институттарымен тығыз жұмыс жасаудың арқасында «Казпро» Ұлттық холдингі арқылы 2008 жылдың 9 айында 318,7 млн теңге қаржы мөңгерген. Аудан шаруашылықтары 195,1 млн теңгенің субсидиясын алған. Оған қоса көктемгі күзгі дала жұмыстарына бөлінетін арзандатылған жанар жағар май, минералдық тыңайтқыштар, гербицидтер алынуы, мемлекет тарапынан ауыл шаруашылығына жасалып отырған қамқорлықтың қомақты екеніне дәлел болады. Жыл сайын өгістікке толық агротехникалық шаралар жүргізіледі: авиациялық өңдеу, гербицидтер сіңіру, күзгі жер жырту жұмыстары жоспарлы түрде жүзеге асырылууда.

Біз, Ел басшымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың «Мұнайдан кейінгі тиімді сала ауыл шаруашылығы» деп айтқан сөзіне жете түсініп, қазақстандықтардың ел-ауқатының деңгейін арттыру үшін іске асырылып жатқан шаралардың орындалуына өз үлестерімізді қосып, барлық күш жігерімізді жұмылдыра білейік!

Барлық ауыл шаруашылығы саласының еңбеккерлерін, ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің мерекесімен құттықтаймын, барлықтарыңызға бақыт және игілік тілеймін!

Бұдан соң "Жүзден жүйрік, мыңнан

горьевич, бас агроном; Голощук Виктор Николаевич; механизатор; Тассуат ауылынан, Шерин Владимир Анатольевич; механизатор; Кульмағанбетов Нұрдәулет Жандәулетұлы; механизатор; Байтуған ауылынан, Мұстафин Талғат Мұратұлы, механизатор, Щербаков ауылынан, Локес Виталий Васильевич; механизатор; Естремский Владимир Николаевич; механизатор; Заречное ауылынан, Тастанов Кадырбай; механизатор; Ақмешіт ауылынан, Баубеков Жетпіс Мұстафаұлы; механизатор, Парасуныко Василий Николаевич; механизатор; Құланәтпес ауылынан, Шалдыбаев Дауыл, ШҚ басшысы; Кебетей ауылынан, Ысқақов Ақтай Ермекбайұлы; ШҚ басшысы; Мыңбаев ауылынан, Бобелла Николай Алексеевич; ШҚ басшысы; Оспанов Еркін Серікбайұлы Кертінді ауылының әкімі. Ал биылғы жылы озық технологияларды қолдана отырып, ең жоғарғы өнімге қол жеткізген, диқандардың кешбасшысы, есімі республикаға танымал еңбек майталманы, тәжірибелі басшы Георгий Георгиевич Прокопқа «Жаңа асыл - генерал» атағы беріліп, лента тағылып, кубок тапсырылды.

Сонымен бірге, Ахмет ауылынан Қоғабәев шаруа қожалығы озат механизатор Бекетов Серғалиға патер кілтін табыс етті.

Ауыл шаруашылық еңбеккерлерінің кәсіби мерекесімен оларды Г.Прокоп, еңбек ардагері А.Романенко құттықтап, аудан меорейін асқақтатуда жемісті еңбек, жақсы табыстарға қол жеткізуге тілектерін білдірді.

Мерекенің шырайын аудан әкімі С.Шайдаровтың арнайы тапсырмасымен осы мерекеге шақырылған Қали Байжанов атындағы концерттік бірлестік ұжымы өздерінің кәсіби орындаған тамылжыған әндерімен, күмбірлеген күйлерімен, "Аққу" ансамблінің бишілері мың бұралған билерімен нұралық еңбеккерлерге арнайы әзірлеген бағдарламасымен өнгізді.

Ауылдықтар атынан ризалығын білдірген "Индустриальный" ӨК-ның басшысы И.Ф.Дильман аталмыш ұжымға 10 мың теңге табыс етті.

"Диқан наны адал, Сен диқанмен қатынасып, аралас, Сонда болар тәтті тағам, адал ас" деген Жүсіп Баласағұн сөзімен ойымызды түйіндедік.

Бикен АХМЕТОВА

Суреттерде: 1. Салтанатты жиын сәті. 2. Аудан әкімі С.Шайдаров еңбек озаттарымен. 3. "Жаншыл-генерал" Г.Прокоп. 4. Қ.Байжаонов атындағы концерттік бірлестік ұжымы.

В юстиции района

Уметь защитить интеллектуальную собственность

В начале недели в управлении юстиции Нуринаского района прошла пресс-конференция, посвященная началу общереспубликанского мероприятия «Интеллект» организовала и провела которую исполняющая обязанности начальника управления Г.Д.Ашкенова с присутствием представителей прокуратуры района в лице помощника прокурора Д.Д.Шалдыбаевой и методиста по воспитательной работе отдела образования Р.И.Апековой.

В своем Послании народу Казахстана Глава государства отметил: «Правоохранительная и судебная система должны обеспечить справедливую и эффективную защиту прав казахстанцев, оградить бизнес от незаконных вмешательств. Приоритетной целью в этой сфере должно стать предупреждение и профилактика правонарушений, а не карательные действия».

Во исполнение поставленных перед государственными органами задач по защите прав интеллектуальной собственности, присутствующие на пресс-конференции были ознакомлены с планом мероприятий на период с 10 по 23 ноября 2008 года, составленных на основании предоставленного областного плана, где учитывалась работа с населением как можно с большим охватом.

Так, например, для всего взрослого населения управлением юстиции планируется День открытых дверей по приему граждан, что у них в принципе происходит ежедневно, а также публикация в районной газете серии статей на тему «Интеллектуальная собственность». Для тех, кто непосредственно имеет прямое отношение к приобретению и распространению любых видов товаров и услуг, а это наши уважаемые предприниматели, будет проведен семинар в целях развития правовой грамотности. Для молодежи, а именно старшеклассников средних школ

районного центра (с 9-го по 11-й класс), планируется провести конкурс сочинений «Какие действия со стороны общества помогут в борьбе с «пиратством»? Кроме этого, учащимся и воспитанникам Дома детского и юношеского творчества предлагается провести конкурс-выставку изобразительного и декоративного искусства на тему «Мир без контрафакта» с церемонией награждения за лучший рисунок или работу.

Цель запланированного республиканского мероприятия «Интеллект» - акцентировать внимание общества на вопросах борьбы с интеллектуальным «пиратством» посредством правовой пропаганды, направленной на профилактику и предупреждение правонарушений, последствием нарушения прав в сфере интеллектуальной собственности, усиление взаимодействия между заинтересованными государственными органами в борьбе с незаконным использованием объектов интеллектуальной собственности.

Сегодня, когда очень многие имеют у себя дома DVD, видео, компьютер, скачивая друг у друга фильмы, учебный материал в виде рефератов, дипломных работ и т.д., началось увеличение выпуска «пиратской» продукции, что в корне противоречит интеллектуальной собственности. А ведь интеллектуальная собственность - это не только в узком понимании авторские права. Проведение данной акции позволит повысить эффективность системы охраны прав интеллектуальной собственности, так как от этого, в общем, зависит прочность фундамента для инновационной модели развития Казахстана, ее модернизации, повышения конкурентоспособности в социально-экономической системе и скорейшем вхождении нашей страны в число 50-ти наиболее конкурентоспособных стран мира.

Наталья Шевченко

"Изенді" тағы да ән құшағында

Құлақтан кіріп бойды алар.
Тәтті ән мен жақсы күй.
Көңілге түрлі ой салар,
Әнді сүйсөң менше сүй

Аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің жоспарына сай және "Отқажар" ЖШС-нің демеушілігімен Изендіде аудандық эстрадалық әндер байқауы өтті. Ауыл-алтын бесік! Ауылдағы ағайынның арқасында бүгінгі таңда қаладағы жұртшылық та бүгінгі күннің көп қиындықтарын сөзбей жүр. Күзгі ауыл шаруашылық өнімдерінің жиын-теріні аяқталған соң ауылдағы ағайынның арқа-басы бір босап, мәдени іс-шараларға көңіл бөлетіні бар. Биылғы жылы ауданымыз 80 жылдығы аталып өтіледі дегеннен-ақ ауылдың бас көтерер белсенді азаматтары бір кесіде атсалысқанын газетіміздің өткен сандарында да талай рет айтылған. Осындай азаматтардың бірі Изенді ауылында орналасқан «ОТҚАЖАР» асыл тұқымды қой зауытының директоры а аудандық мәслихаттың депутаты Отарбаев Қанат Жариясулының еңбегі орасан зор. Бұлай деңіміздің жөні де бар. Ауыл бойынша жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер арасында топ жарып аудандық мейрамына арнап 80 жылдықта сегіз игілікті іс бағдарламасын ауыл әкімімен бірлесіп отырып бұқаралық ақпарат құралдарына жариялап, осы бағдарламаның іске асуын қадағалап, барлық шаруалардың басы қасында болған ауыл әкімі мен Қанат Жариясулы.

Отарбаев Қанат Жариясулы

Қараша айының 6-шы жұлдызында Изенді ауылында сегіз игілікті іс қаншадақты жүзеге асқанын қорытындылау мақсатында «Нұра өуендері» атты қазақ эстрадалық әндерінің аудандық фестивалі өткізілді. Естеріңізге сала кеткеніміз жөн болар, былтырғы жылы дәл осы уақытта Изенді ауылында аты аталған азаматтардың мұрағаттық болуымен «Нұра - маржан» қазақ дәстүрлі әндерінің кеші өткізілген болатын. Фестивальға аудандық Мәдениет үйінің директоры Жүнісбеков Қуаныш Әміржанұлы бастаған бір топ өнер майталмандары да жиылып барды. Осы өнер майталмандары мінген автобус ауылға ат басын тіресімен-ақ ауыл әкімі өзі жан-жақтан келген қонақтарды күтіп алып Бақтияр Артаев атындағы мәдени-спорттық кешенге орналастырып, келген қонақтар тіркеуден өткісімен, қонақтар ауылдың инфрақұрылымымен танысты, жаңадан ашылған ғимараттар көрсетілді. Ауылдың бүгінгі көркі адам сүйсінетіндей. Осы ауылдың мысалынан Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлының " ауылдықтардың өмір сүру сапасын жақсарту, ауылдарды таза сумен, мәдениет, спорт нысандарымен қамтамасыз ету" жөніндегі тапсырмасының қаншалықты орындалып жатқанын көруге болады. Сонау тоқсаныншы жылдары қарбығасы қақырап қалған шаруашылықты қырықпай өз қолына алған Қанат Жариясулы ашқан асыл тұқымды қой зауытының бүгінде тасы өрге домалап тұр. Қанат Жариясулы өз шаруашылығының жайын күйеттеп қана қоймай ауылдың әлеуметтік, мәдени, өнер салаларын дамыту үшін ден қоюда. Сөзіміз дәлелді болу үшін айтайық, шаруашылық басшысы бүгінгі таңда бүкіл ауыл инфрақұрылымын дамытуға ден қойып, ауылды көгалдандыру мен абаттандыру, жаңа ғимараттар салып, балар ойын алаңы, мәдени-спорттық кешен, жақында ғана ашылған «Апаке» қымызханасы, асыл тұқымды қой зауыты болған соң алыс қыстақтардағы шолан балаларына арнап алғашқылардың бірі болып интернат үйін ашуды шаруашылық басшысы

Біздің Нығман негізгі мектебінің Мемлекеттік мекемесі аудан орталығының ең алыс жерінде орналасқан. Негізгі ауылдың қапыптасуының өзіндік тарихы бар. Аталған елді мекеннің тағаны 1957 жылдың жазында қаланған болатын. Сол уақыттан бері мал шаруашылығымен айналысқан ел адамдары - өлінің мақтанышына айналды. Ал, елден шыққан қаншама еңбек майталмандары, батыр аналар және өнер жұлдыздары осы тұрғындар арасында. Ауылдағы негізгі мектеп ұжымы оқу-тәрбие саласында қалыпты жұмыс істеп келеді. Оған дәлел: кейінгі жылдары мектеп түлектері жоғарғы және орта арнаулы оқу орындарында оқып жүр. Балаларды қорғау күніне қарсаң, «Өнші балапан-2008» байқауы өткізілді. «Балдырған» айдарында балалардың ойын-сауығу алаңы ашылды. Салтанатты рәсімді бастаушы сынып мұғалімі, Гүлбаршын Амантайқызы жүргізіп отырды. Алғашқы алаңның

Шалғайдағы мектеп

ашылуы яғни арнайы лентаны қиып өту ауыл атасы Қияқан атамызға тапсырылды. Кейін «ауыл атасы -2008» иесіне лента жолағы басты етіліп, атамыздың ұрпақтарға берілген ең батасы жиналғандарға үлкен өсер бергендей болды. Балалардың өнерінен соң, ата-аналар демеушілік жасап, бағалы сыйлықтарды алмастырды. Мектеп - ағынды жөндеу жұмысын тәмамдап, балалар алаңын сәулеттендірді. Мектеп маңын абаттандыру жұмыстары да назардан тыс қалған жоқ. «Гүлденсе ауыл - гүлденеміз бәріміз» дегендей елді гүлдендіру, халықтың көңілінен шығу - ортақ іс. Осы қағиданы өз деңгейіне жеткізіп жүрген мектеп ұжымына да үлкен ризашылығымыз білдіреміз. Сонымен қатар, біздің өріптестердің болашақтағы атқаратын істері мен түзетулері көп. Міндеттер көп, мақсат біреу, Абуев М.Қ.

ұмытпапты. Алда ашылуын күтіп тұрған тои-хана бар. Ауылға имандылықты ұйыту мақсатында мешіт салыну жоспарланып, оның орны белгіленіп те қойылған. Қош делік, сонымен ауыл инфрақұрылымымен танысып келілі марқайып қалған өнер адамдарын шаруашылық басшысы Қанат Жариясулы арнайы даярлатқан түскі ас күтіп тұр екен. Қашанда асты қадірлеген ағайын түскі аспен ауқаттанып алған соң тура сағат түскі үште фестивальдың салтанатты түрде ашылуы бастылды. Фестивальдың ашылу салтанатын, алғашқы сөз көзегіншараның ұйымдастырушысы болып отырған Отарбаев Қанат Жариясулына берілді. Қанат Жариясулы ауылдан шыққан барлық өнер майталмандары мен ауыл адамдарын ауыл бойынша іске асыруға атсалысқаны үшін құттықтау сөз сөйлеген соң фестивальға ауыл-ауылдардан келген өншілеріміз өз өнерлерін ортаға салды.

Мерекені «Нұра» триосы (Амангелді Шахарбаев, Сүлейменов Ерболат, Жұмабек Нұрбек) ашып ары қарай Керітінді ауылынан келген Алма Әлиасқарова, Жарылғасын Мақсат, Пржевальское ауылынан келген Қапан Бейбіт пен Базарбек Қуанбек, Жараспай ауылынан Бұлабаев Ернұр, Изенді ауылынан Айжанова Перизат, Құланөтпес ауылынан Барлыбаев Ғалымжан, Заречное ауылынан Жанна, Тассуат ауылынан Абдрахманов Ерғанат, Көбетей ауылынан Бекмамбетова Дариға, Киевқа кентінен барған Исабекова Гүлшат, Бостанбай Саян, Есмұханов Асқар, Ахметова Салтанат, Жұмабек Нұрбек, Аршыбаева Жұлдыз бен Шахарбаев Амангелді тәрізді жез таңдай өншілеріміз өз өнерлерін ортаға салып қазіргі қазақ эстрадасында айтылып жүрген әндерді тамылжыта салып, ауыл халқын өнмен сусындатты. Осы өн кешінде облыс көлемінде танылып жүрген, Мәдениет үйінің өншісі, жерлесіміз, Изенді ауылының тұмасы Шахарбаев Амангелді өзінің туған ауылына арнап «Ауылым» өнін шығарып, аталған өннің тұсауікері болды. Екі сағатқа созылған өн кеші ауылдықтарды бір марқайтып тастады. Өн кеші аяқталған соң барлық фестивальға қатысушыларды марапаттау рәсімі басталып та кетті. Марапаттау рәсімін

«ОТҚАЖАР» асыл тұқымды қой зауытының директоры Отарбаев Қанат Жариясулы мен ауыл әкімі Жар Құдабай Алпысбайұлы жүргізіп барлық қатысушыларға шаруашылық атынан арнайы диплом мен бағалы естелік сыйлықтар табыс етіліп, кештің салтанатты жабылуында, тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйінін шығару үшін Мәдениет үйінің директоры Жүнісбеков Қуаныш Әміржанұлы сөз сөйлеп ауыл халқы мен шаруашылық басшысы Қанат Жариясулына, ауыл әкімі Құдабай Алпысбайұлына барша өнер сүйер қауым атынан алғысын білдірді.

Сөз соңында айтарымыз, біз Қанат Жариясулының өнерге деген, мәдениетке деген осындай жанашырлығына өз алғысымызды білдіреміз және басқа шаруашылық басшыларының тарапынан да осындай игі шаралар жалғасын табады деген ойдамыз.

Байбол Түсіпов,
Изенді ауылы,
Ауыл өмірінен

Салық төлеушілер құқықтары сақталады

Қазақстанда сыбайлас жемқорлықпен күрес мәмлкеттік саясаттың басым бағыттарының бірі болып анықталған. Бұл құбылыс салық қызметінің абыройына кері әсерін тигізіп, салық төлеушілер тарапынан сенімсіздік туғызып, еліміздің экономикалық және ұлттық қауіпсіздігіне кесірін тигізуде.

Салық басқармасында қызметкерлердің заңсыз әрекеттері туралы арыздар мен өтініштерді қарастыратын жемқорлықпен күрес және қызметтік этиканы сақтау жөнінде тәртіптік комиссия жұмыс істейді және 22-2-84 сенім телефоны жұмыс істейді. Ол бойынша кез келген салық төлеуші тікелей басшыға салық қызметкерлерінің өз құзырларын асыра пайдалану немесе заңсыз әрекеттер жасағандықтары жөнінде хабарлай алады.

Салық басқармасының әрбір қызметкерінің жұмысына объективті баға беру үшін ҚР Қаржы Министрлігінің салық комитетінің төрағасының бұйрығымен 86 көрсеткіш қамтылған салық органдары қызметтік жүйесі бекітілген. «Сыбайлас жемқорлықпен күрес» бөлімінде, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық саны, оған қатысты қозғалған қылмыстық істер, Ар намыс кодексі талаптарын бұзулар жайында деректер енген.

Сыбайлас жемқорлық деңгейін төмендетудің тағы бір жолы – салық органдары жұмысына қоғамдық бақылауды күшейту, салық төлеушілер арасында үнемі сауалнамалар өткізу.

Сонымен қатар ҚР Қаржы Министрлігінің салық комитетінің бұйрығымен салық қызметкерлерінің беделін көтеру, олардың абыройын және тәртіпті нығайту мақсатында желтоқсан айында салық қызметкерлерінің корпоративтік тәртібі туралы кодекс бекітілген.

2008 жылдың қорытындысы бойынша мемлекеттік органдарда жемқорлыққа қарсы күрес индексі анықталады. Әзіміздің көрсеткіштерімізді жақсарту мақсатында жемқорлыққа қарсы

әртүрлі шаралар өткізудеміз: лекциялар, семинарлар, «деңгелек үстелдер», баспасөзде жариялау. Бұл міндеттерді шешу жемқорлыққа қарсы мақсатты тиімді жұмыс жүргізуге мүмкіндік беріп, салық төлеушілер сенімін арттырады. Бұл дегеніміз бюджетке салық және басқа да төлемдердің түсуінің ұлғаюына әкелмек.

Қазақстан Президентінің Жолдауында мемлекеттің дамуының басты міндеттерінің бірі мемлекеттік қызмет көрсету талабына сай жоғары кәсіби мемлекеттік қызмет және тиімді басқару жүйесін құру деп атап көрсетілген.

Сондықтан салық қызметін дамыту стратегиясының бір бағыты қоғамды салық мәселелері жөнінде ақпараттандыру жүйесін жақсарту болып табылады. ҚР Қаржы Министрлігі салық комитетімен мемлекеттік қызметтің 15 түрі әзірленген, соның үшеуі негізгі болып табылады. Бұлар ағымдағы, мақсатты және сапа стандарты. Анықталған қызметтің белгіленген деңгейіне қол жеткізе алмаса, қойылған міндеттердің орындалмағаны.

Салық басқармасында көрсетілетін қызметтер стандарты туралы деректер көрнекі жерге ілініп қойылған.

Салық төлеушілерге салық қызметі жайында семинарлар мен жиындар өткізіліп тұрады. Азаматтардың пікірін білу үшін сауалнамалар жүргізіледі. Сонымен қатар біздің қызметкерлеріміздің қолданыстағы салық заңнамалары жайында қандай түсінік жұмыстары жүргізілгені тексеріледі, осындай шаралар барысында салық міндеттемелері бойынша кеңестер беріледі. Бұл шаралар жұмысты еліміздегі салық қызметін жаңа даму стратегиясына сай ұйымдастырып, көмшіліктерді жоюға мүмкіндік береді.

Т.Құлмағамбетов,
Нұра ауданы бойынша салық басқармасының бастығы.

Сегодня — День национальной валюты

Когда дело — в руках корифеев

15 ноября 1993 года в Казахстане впервые в обороте появилась национальная валюта — тенге. С тех пор этот день празднуют как День работника финансовой сферы. В 2008 году исполняется 15 лет со дня введения в стране казахстанского тенге.

В этом году финансовой службе района исполняется 77 лет. Задачи, которые она должна была решать, отличались многообразием и широтой. Разрешались всевозможные вопросы районного бюджета, осуществлялся контроль за его исполнением, контролировалась деятельность бюджетных организаций.

Огромный вклад в развитие экономики Нуринского район внесли бывшие заведующие районного финотдела, ко р и ф е и с л у ж б ы К.Ниязов и И.Теличенко, ко т о р ы е подгот о в и л и не одно поколение высококлассных специалистов финансового дела. И среди целой плеяды замечательных финансистов, особое место занимает и нынешний начальник отдела Баранов Николай Анатольевич, который возглавляет финансовую службу района с 1992 года.

Будучи еще юным молодым специалистом, он в 1976 году начал трудовую деятельность с должности бухгалтера в районном управлении сельского хозяйства, затем работал старшим экономистом — финансистом, начальником учетно-финансового отдела, заместителем начальника управления. В марте 1992 года, учитывая большой опыт работы в финансовых органах и высокий

Баранов Николай Анатольевич

профессионализм, Николая Анатольевича назначают заведующим отделом. - За период становления финансовой системы здесь произошли значительные изменения, повлиявшие на дальнейший ход развития экономики страны. Качество исполнения бюджета поднято на более высокий уровень, обеспечена прозрачность движения бюджетных средств, и в этом заложен огромный совместный труд работников нашего коллектива, говорит Николай Анатольевич.

Немногочисленный коллектив, где каждый наизусть знает свои обязанности и аккуратно выполняет их. 30 лет трудится Голощук Галина Григорьевна, которая является бесценным заместителем начальника и ведет работу по организации и исполнению бюд-

жета района, организует работу по проведению оценки эффективности бюджетных программ и по составлению плана финансирования.

Главным специалистом трудится Байгеншек Мухаметжан Сарсекович, в обязанности которого входит ведение мониторинга и анализа государственных закупок и коммунальной собственности. Организует и проводит районные конкурсы по госзакупкам. Контроль за освоением бюджетных средств администраторами программ, составлении подробного анализа поступлений налогов и других платежей в бюджет, ведение ежедневного учета освоения средств, прогноз ожидаемого выполнения плана по доходам осуществляют главные специалисты Агапова Майя Ивановна, Левченко Светлана Петровна, Шесток Елена Владимировна, несмотря на молодость, за плечами которых большой опыт в финансовой сфере.

Недавно пришла в отдел Турарова Алтышаш Дәпелхановна, которая уже успела показать себя как знающий специалист, грамотный бухгалтер. С 1997 года работает в отделе Жақенова Гүлмира Жармұханбетовна, которая является инспектором делопроизводства и ответственно и добросовестно выполняет воз-

ложенные на себя обязанности. Еще есть в отделе программист Матвеев Александр, без помощи которого не может обойтись ни один сотрудник, так как он всеми программами владеет в совершенстве.

В преддверии профессионального праздника Николай Анатольевич поздравляет свой коллектив, выражая искреннюю признательность многочисленной плеяде прекрасных специалистов финансовой службы, верой и правдой служащих своему призванию, хотелось бы пожелать и дальше вносить огромную лепту в дело эффективного управления государственными финансами. Чтобы авторитет госслужащих финансовой сферы с каждым днем становился больше и незыблемее. Творческих успехов вам, коллеги, в вопросах дальнейшего подъема экономики и благосостояния народа!

**ИНФОРМАЦИЯ
О РАСХОДОВАНИИ СРЕДСТВ ПО ФОНДУ ВСЕОБЩЕГО ОБЯЗАТЕЛЬНОГО СРЕДНЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В 2008 ГОДУ**

Выделено средств на приобретение ТМЦ для детей из малообеспеченных семей из фонда всеобщего обязательного среднего образования в 2008 году 6726 тысяч тенге. Заключены договоры и получены ТМЦ:
1. Приобретение одежды, обуви и школьных принадлежностей на сумму 4403981 тенге по договорам:
Договор № 15 от 11.04.2008 года на сумму 3053981 тенге с ИП Тусулбековой Г.Е.
Договор № 60 от 15.08.2008 года на сумму 1350000 тенге с ИП Абсаттаровой Е.

№	Наименование школ	Обувь		Куртки		Школьная форма		Ранцы		Тетради		Итого
		к-во пар	сумма	к-во шт.	сумма	к-во шт.	сумма	к-во шт.	сумма	к-во шт.	сумма	
1.	Акколкинская ШШ	2	5300	3	6900	2	8200	2	2400	10	100	22900
2.	Актобаская СШ	7	18700	4	9000	4	9000	2	2400	15	150	32
3.	Аршалынская СШ	8	22048	11	25235	5	21600	5	6000	20	200	49
4.	С.Ш им. Асубаева	20	54784	20	45310	10	42700	7	8400	35	350	92
5.	Баршинская СШ	17	47508	18	40510	5	21300	4	4800	30	300	74
6.	Балыктыкульская ОШ	10	27236	7	15100	4	17400	3	3600	25	250	49
7.	Бестамакская Н	1	2500	3	6900	4	16400	2	2400	5	50	15
8.	Донская СШ	21	57284	23	51910	12	50400	8	9600	40	400	104
9.	Жана-Курлысская	7	19024	6	13370	6	25600	4	4800	15	150	38
10.	Жараслайская СШ	19	51772	15	33640	8	34000	7	8400	30	300	79
11.	Заречная СШ	4	66308	21	47210	9	37700	5	6000	30	300	89
12.	Индустриальная СШ	15	40460	19	43105	9	38200	5	6000	25	250	73
13.	Каракойнская СШ	13	35860	11	24410	5	21100	3	3600	30	300	62
14.	Каройская СШ	18	49696	20	45210	7	29800	7	8400	40	400	92
15.	Кировская СШ	34	93280	36	80455	9	38000	9	10800	45	450	133
16.	КСШ №1	33	89732	26	58615	13	5470	12	14400	40	400	124
17.	КСШ №2	39	106768	29	65250	9	38000	12	14400	50	500	139
18.	КСШ №3	37	101844	35	78820	16	67700	12	14400	65	650	165
19.	Куланоттеская СШ	10	28260	13	29175	4	16900	3	3600	20	200	50
20.	Кенжарыкская НШ	3	8212	3	6800	3	12200	2	2400	10	100	21
21.	СШ им. Мынбаева	26	73180	15	33875	8	33800	7	8400	30	300	86
22.	Нуринская СШ	30	84580	26	58085	7	29800	6	7200	25	250	94
23.	Ныгманская ОШ	3	8212	3	6900	4	16900	2	2400	10	100	22
24.	Ондрусская ОШ	4	11424	7	15640	5	21100	2	2400	10	100	28
25.	Первомайская ОШ	6	17024	7	15870	6	25100	2	2400	15	150	36
26.	Пржевальская СШ	14	37324	17	38540	3	12700	4	4800	25	250	63
27.	Путь-Ленинская СШ	14	38548	20	44980	8	34000	8	9600	40	400	90
28.	Пушкинская СШ	14	38772	11	24805	7	30000	8	9600	25	250	65
29.	Сарыузенская СШ	9	24736	11	24840	6	25600	2	2400	20	200	48
30.	СШ им. Сейфуллина	18	49996	12	26775	8	34000	8	9600	30	300	76
31.	Соналинская СШ	12	32748	11	24705	6	25600	2	2400	20	200	51
32.	СШ им. Сулейменова	25	68632	21	47045	8	34000	6	7200	40	400	100
33.	СШ им. Талжанова	30	83320	18	40775	9	38000	6	7200	35	350	98
34.	СШ им. Турлыбекова	17	46560	11	24705	3	12900	3	3600	20	200	54
35.	СШ им. Шайменова	18	49884	15	34005	6	25100	5	6000	25	250	69
36.	СШ им. Шалабекова	12	33672	15	33540	6	26100	7	8400	25	250	65
37.	Шубаркульская СШ	22	60708	25	56115	8	33500	5	6000	30	300	90
38.	Щербаковская СШ	19	52520	16	36440	7	30300	5	6000	25	250	72
Итого		631	1738416	584	1315565	259	1097300	202	242400	1030	10300	2706

Питание детей в летних пришкольных лагерях
Договор №53 от 06.05.2008 года на сумму 2321924,4 тенге.
Питание детей в летних пришкольных лагерях

Наименование школ	Кол-во сезонов	Кол-во детей	Сумма
1. СШ им. Сулейменова	3	35	93410,1
2. СШ им. Асубаева	3	45	120098,7
3. Жараслайская СШ	3	45	120098,7
4. Пржевальская СШ	3	45	120098,7
5. Индустриальная СШ	3	45	120098,7
6. Заречная СШ	3	45	120098,7
7. СШ им. Талжанова	3	30	80065,8
8. СШ им. Шайменова	3	30	80065,8
9. Щербаковская СШ	3	30	80065,8
10. Донская СШ	3	35	93410,1
11. СШ им. Сейфуллина	3	35	93410,1
12. СШ им. Мынбаева	3	30	80065,8
13. Нуринская СШ	3	30	80065,8
14. Кировская СШ	3	45	120098,7
15. Путь-Ленинская СШ	3	45	120098,7
16. Пушкинская СШ	3	30	80065,8
17. СШ им. Шалабекова	3	30	80065,8
18. Каройская СШ	3	30	80065,8
19. Ондрусская ОШ	2	10	26688,6
20. Первомайская ОШ	2	10	26688,6
21. Жана-Курлысская ОШ	2	10	26688,6
22. КСШ №1	3	60	160136,7
23. КСШ №2	3	60	160136,7
24. КСШ №3	3	60	160136,7
ИТОГО		870	2321923,5

Приобретение путевок в детский оздоровительный лагерь "Балдаурен"
Безвозмездно от Министерства науки и образования РК на сумму 250000 тенге в честь 80-летия Нуринского района.
Оздоровлено 10 детей.
Стоимость каждой путевки по 25000 тенге
Начальник отдела образования Нуринского района
Г.Б. Кадырова

**Поздравляем
Андреанову Галину Николаевну!**

От всей души с большим волнением,
С которым, слов не находя,
Мы поздравляем с днем рождения
Как любим мы тебя,
Как ты нам дорога,
Разве подберешь о том слова?
Как молим бога, как хотим
Сделать бы без тягот жизнью твою.
Чтоб хворь не мучила тебя,
Не болела б за детей душа.
Будем тебе, дорогая, просить:
Ты береги себя мама!
Мы губами к рукам
Приникаем, обнимаем, целуем.
С Днем рождения МАМА!

С поздравлением: муж, дети, зять, внуки, сваты. №544

Білім – ұлттың болашағы

Қазақстанның ел болуы, ұлт тағдыры оның келешек мектебінің қалы болып құрылуына тіреледі.

Н.Ә. Назарбаев.

«Халық пен халықты, адам мен адамды теңестіретін – білім», - деп ұлы жазушы Мұхтар Әуезов айтқандай, Қазақстанның өркендеуі әлемге қол созып, бәсекеге қабілетті елу елдің қатарына кіругінің басты тетігі – білім екендігі анық. Білім- сөнбес шырақ.
Әр адам білім негіздерін мектептен алады. Мектептің жаны – мұғалім. Адам бойындағы ең асыл қасиеттер - ізгілік пен білімділік. Адам жанына осы асылды дарытушы – ұстаз. Мұғалімнің бүкіл өмір жолы жақсылық пен қайырымдылыққа, халық пен мемлекет алдындағы рухани өнегелік борышқа толы.

мен ұжымды басқарып отырған асыл азаматымыз.

Оқу – тәрбие ісін бүгінгі күннің талабына сай ұйымдастыра білетін ұлағатты ұстаздарымыз, 30 жылдан астам тәрбие ісін меңгеріп келетін – Аликбаева Ш.М., оқу ісінің меңгерушісі Қартаева К.Б. және бастауыш сыныптарының меңгерушісі Жүпенова Б.Е. Әрқашан жанынан табылып, керек кезде ақыл, кеңес беріп, көмек көрсетуге әзір жандар. «Басқалардың бақытын аялау, өз уақытын аямау» -демекші, өз істеріне адал, аянбай еңбек ететін тәлімгерлеріміз.

Барлық саналы өмірін ұстаздыққа арнап, биыл құрметті демалысқа шыққан ұстаздарымыз Жаманбаев М.Р., Абилькаева Р.А., Маташева Ш.К., Ахметова К.К. қимастық ыстық сезіммен алғыс сөздер, ыстық ықыласымызды білдіре отырып зейнеткерлікке шығарып салдық.

«Әрбір ұстаз өз шәкірттерінің жүрегіне өшпес із қалдыра білсе, одан артық бақыт болуы мүмкін бе?!» дегендей аталған зейнеткер –ұстаздарымыз шәкірттер, еріпестер үшін ұмытылмас жандар, ұлағатты асыл адамдар.

Менің өзімнің әрі ұстазым, әрі тәлімгерім – Маташева Шапаң Қалтайқызына алғысымды білдіре отыра, өзім де Шапаң алайдай өліме, ұжымыма, шәкірттеріме сыйлы да, беделді ұстаз болуға тырысамын.

«Жас келсе іске»-деп, аталған мұғалімдердің орнын басқан білімді де, білікті ұстаздарға, бүгінгі ұжымдағы мұғалімдердің алдына жоғары міндеттер мен асылар қойылып отыр. Оны мектеп ұстаздар қауымы жақсы ұғынады. Балаларға саналы білім, саналы тәрбие беру ісінде шығармашылық бағытта, жаңашылдықпен жұмыс жасауды басты мақсат тұтады. Ешқашан сөнбес шырақ – білімнің нұрын өскелең жеткізудің көкірегімізге санамалап күйдан артық қастерлі іс жоқ. Сондықтан өзімізге жүктелген сол үденің биігінен әрдайым табыла беруге бар күш-жігерімізді жұмсау керекпіз.

Тек жоғары сауатты, дарынды, дана әрі отансүйгіш мұғалім ғана лайықты ұрпақ тәрбиелеп шығара алады. Ел болашағының кілті – бүгінгі жас ұрпақтың қолында екендігін ұмытпаған жөн деп ойлаймын. Ұжымыма шығармашылық табыс тілеймін. Жас мамандарға іске сәт!

Н.Қалменова,
Асубаев атындағы орта мектептің ғылыми ісінің меңгерушісі.

Құттықтаймыз!

Кертіңді ауыпының тұрғындары, қадірлі ата-енеміз Әлімжан-Ғайни Мұхамеджановтарды жарты ғасыр жарасты жұп құрған Алтын тойларымен шын жүректен құттықтаймыз. Олар он бала тәрбиелеп, ұлды ұяға, қызды қияға қондырған бәрекелі де мерекелі шаңырақтың құты. Осы торқалы тойдың қарсаңында сіздерге мол денсаулық, ұзақ ғұмыр тілеп, мына өлең шумақтарын жолдаймыз:

Ахметовтар әулеті.

Тілегің таңғы нұрдың шуағындай,
Ұрпағың жайнап өскен құрағындай,
Асыл ата, ардақты ана, біздер үшін,
Той болмас мәртебелі, сіре, мұндай.
Тілейміз ғұмыр жолы ұзақтығын,
Өмірдің бақыты мен сәттілігін,
Астында кие қонған шаңырақтың,
Кере бергей бала-шаға бақ-шаттығын.
Ізгі ниетпен тілек білдірушілер: Киевқа кентінен

Киевқа кентінің тұрғыны Түйтіков Қайролла Қапашұлын еңселі 50 жасқа толған мерей-тойымен құттықтаймыз. Сізге зор денсаулық, ұзақ ғұмыр шаңырағыңызға шаттық тілейміз. Әрқашан ортамызда ойнап-күліп жүре беріңіз.

- 50- деген ердің жасы еңселі,
- 50- деген парасаттың өлшемі.
- Жарқылдасаң самғап ұшқан сұңқардай,
- Азамат деп мақтан тұтар ел сені.
- 50- деген ел тоқтату, есею,
- 50- деген елдің жүгін көтеру.
- Туған күнмен құттықтаймыз өзіңді,
- Қанжығана ілінсін деп қос елу.

Тілек білдірушілер: Түйтіковтар мен Шомбиновтар,
Жалановтар әулеттері. №540

Проводится набор военнообязанных (офицеров, сержант, солдат) запаса и призывников: имеющие специальности, родственную по профилю соответствующей воинской должности, желающих служить на воинской службе по контракту в в/ч 31775 г. Караганда, 50185 г. Караганда, 60601 г. Приозерск, 06708 г. Приозерск, 32363 г. Капшагай.
Для справок обращаться в Отдел по делам обороны Нуринского района кабинет № 2

Сахарный диабет – об этом надо знать.

14 ноября отмечается Всемирный день борьбы с диабетом.

Каждую минуту на земле 6 человек погибают от сахарного диабета или связанных с ним осложнений. Эта цифра в три раза выше показателя, приведенных в предыдущих отчетах Всемирной организации здравоохранения.
В большинстве развивающихся стран, по крайней мере, 1 из 10 смертных случаев больных в возрасте 35-64 лет связан с диабетом, а в некоторых странах - это каждый пятый случай.
Диабет - заболевание, распространенность которого катастрофически растет во всем мире. В 2000 году в мире было зарегистрировано 171 млн. человек, страдающих диабетом, по прогнозам, число их к 2030 году удвоится.
В Нуринском районе на сегодняшний день на учете состоит 219 больных сахарным диабетом. В течении этого года с диагнозом Сахарный диабет впервые выявлено больных взято - 27 человек (на конец 2007 года на учете состояло - 202).

50% случаев сахарный диабет выявляется случайно во время мед. осмотра, обследования другого заболевания.
В группу риска (т.е. лица, у которых высокая вероятность возникновения СД) входят все люди старше 45 лет, независимо от возраста люди с ожирением, люди с высоким артериальным давлением, лица, имеющих в роду больных с диабетом, женщины, родившие ребенка с весом выше 4 кг.

Сахарный диабет - заболевание, которое характеризуется повышением уровня сахара в крови. В норме сахар крови составляет 3,3-5,5 ммоль/л. Если не принимать меры, направленные на нормализацию уровня сахара в крови, постепенно нарушается функция всех органов и систем за счет изменений кровообращения. Поэтому сахарный диабет опасен своими осложнениями: слепотой, гангрой нижних конечностей с последующей их ампутацией, нарушением функции почек, поражаются крупные артерии, отсюда холодные ноги, потеря чувствительности, онемение стоп. Достаточно сказать, что инфаркт миокарда в среднем у больных сахарным диабетом в 3 раза, инсульт в 2-3 раза, а риск ампутации в 40 раз чаще чем у людей, не страдающих диабетом. Необходимо знать, что в

Если Вы оказались в группе риска, это не повод для паники. Необходимо сдать анализ крови на сахар, если результат нормальный, то контролировать его ежегодно.
Основными методами профилактики сахарного диабета является борьба с избыточным весом, питание с низким содержанием сахара, соли, ограничением жирной пищи, отказом от «падения на ночь», употребление «здоровой» пищи (отказ от напитков типа «кола», еды быстрого приготовления), а также вести активный образ.

Сохранять нормальный уровень сахара крови намного проще, чем в дальнейшем лечить его осложнения, приводящие к инвалидности, а порой и гибели людей.
Ранняя диагностика, вовремя начатое лечение, регулярный контроль уровня сахара в крови помогут избежать осложнений, значительно улучшить качество жизни.
Для больных сахарным диабетом Казахстан открыта горячая линия по телефону 8-000-8000-33 (звонок бесплатный, ежедневно, кроме выходных, с 9.00-18.00)
Ж. Абдрахманова,
врач-эндокринолог.